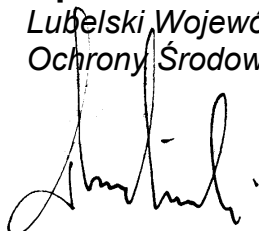

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W LUBLINIE**

PROGRAM
PAŃSTWOWEGO MONITORINGU ŚRODOWISKA
w WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM
na rok 2006

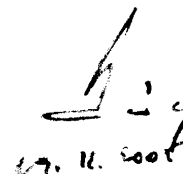
Opracował

*Lubelski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska*

Zatwierdził

*Główny Inspektor
Ochrony Środowiska*

27. 11. 2005

LUBLIN – LISTOPAD 2005

Wprowadzenie

Państwowy Monitoring Środowiska został utworzony ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 1991 Nr 77, poz. 335 z późn. zm.). Jest zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska obejmującym organizowanie i koordynowanie Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzenie badań jakości środowiska, obserwacji i oceny jego stanu oraz zachodzących w nim zmian.

Obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa.

Zgodnie z art. 25 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Państwowy Monitoring Środowiska jest systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości poszczególnych elementów przyrodniczych,
- dotrzymywaniu standardów jakości środowiska,
- obszarach występowania przekroczeń,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian.

Działalność Państwowego Monitoringu Środowiska koordynują organy Inspekcji Ochrony Środowiska, tj.: Główny Inspektor Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Podstawę prawną sporządzenia niniejszego programu stanowi art. 23 ust. 3 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubelskiego na 2006 rok” został opracowany w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2006 opracowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzony przez Ministra Środowiska.

Monitoring środowiska realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie tworzą następujące podsystemy:

- monitoring powietrza wraz z badaniem chemizmu opadów atmosferycznych,
- monitoring wód powierzchniowych (rzek, jezior, zbiorników zaporowych),
- monitoring jakości śródładowych wód podziemnych,
- monitoring jakości gleby i ziemi,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych

Program powstaje w okresie przebudowy systemu prawnego ochrony środowiska w kraju, stąd niektóre elementy, ważne z punktu widzenia potrzeb PMŚ, są w trakcie wdrażania (monitoring metali ciężkich i WWA w powietrzu). Zakres zadań realizowanych w ramach podsystemu monitoringu hałasu, z uwagi na brak aktów wykonawczych do

znowelizowanej ustawy Prawo ochrony środowiska, został oparty na obecnie obowiązujących przepisach.

Całość badań koordynuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie.

I. PODSYSTEM MONITORINGU JAKOŚCI POWIETRZA

W ramach podsystemu na terenie woj. lubelskiego realizowane będzie zadanie pod nazwą badania i ocena jakości powietrza, badania chemizmu opadów atmosferycznych oraz wdrożenie monitoringu metali ciężkich i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu.

Celem realizacji zadań należących do podsystemu jest uzyskanie dla wszystkich stref w województwie informacji i danych o poziomach stężeń monitorowanych zanieczyszczeń oraz wyników analiz do oceny przestrzegania standardów jakości powietrza. Dane pozyskane w ramach podsystemu umożliwią ponadto obserwację jakości i ocenę kwasowości wód deszczowych oraz ilości substancji deponowanych do podłoża wraz z opadem.

Zadanie: Badania i ocena jakości powietrza

W ramach monitoringu jakości powietrza będą pozyskiwane, analizowane i udostępniane dane o poziomach substancji zanieczyszczających powietrze. Zadanie będzie realizowane w oparciu o niżej wymienione akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.) – art. 85-95,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87, poz. 798),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 . w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. Nr 204, poz. 1727),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2002 r. w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku (Dz. U. Nr 176, poz. 1453).

Stosownie do wyników oceny wstępnej przedstawionych w tabeli 1a, ocena jakości powietrza w strefach w 2006 r. dokonywana będzie na podstawie pomiarów oraz metod innych niż pomiarowe (techniki szacowania, kombinacja metod). Ich zastosowanie zależy od poziomu stężeń zanieczyszczeń powietrza na obszarze strefy/aglomeracji oraz liczby ludności zamieszkującej daną strefę.

W 2006 r. w większości kontynuowane będą pomiary prowadzone w roku 2005. Przewiduje się następujące zmiany:

- uruchomienie nowej automatycznej stacji w Lublinie o standardowym zakresie pomiarowym,

- wyeliminowanie pomiarów manualnych prowadzonych dotychczas jako okresowe na terenie Roztoczańskiego Parku Narodowego i zastąpienie pomiarami automatycznymi (obecnie trwają prace przygotowawcze),
- eliminację części stanowisk pyłu oznaczanego metodą reflektometryczną,
- zastąpienie na istniejących stanowiskach pomiarowych pyłomierzy typu STAPLEX nowymi pyłomierzami firmy MLU (sekwencyjny próbnik powietrza - PARTISOL – PLUS model 2025).

Program pomiarowy na terenie województwa obejmować będzie pomiary automatyczne, manualne oraz chwilowe wykonywane mobilnym laboratorium. Do oceny jakości powietrza dla kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin wykorzystane zostaną stacje zlokalizowane na terenie parków narodowych: Roztoczańskiego (Biały Słup) i Poleskiego (Zalucze Stare) oraz stacja w Jarczewie. Nie przewiduje się stacji do oceny oddziaływania punktowych źródeł emisji oraz „komunikacyjnych”.

W ramach programu wojewódzkiego pomiary będą wykonywane na stacjach obsługiwanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Inspekcję Sanitarną i Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Systemem monitoringu objęte zostaną zanieczyszczenia określone rozporządzeniem MŚ z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu tj. dla kryterium ochrona zdrowia: **SO₂, NO₂, PM10, Pb, CO, C₆H₆, O₃**, dla kryterium ochrony roślin: **SO₂, NO_x, O₃**.

Wyniki badań uzyskane w ramach niniejszego programu gromadzone będą w wojewódzkiej bazie danych JPOAT zlokalizowanej w WIOŚ Lublin i w obowiązujących terminach przekazywane do bazy krajowej.

Dane uzyskane w ramach programu będą podstawą do sporządzenia rocznej oceny jakości powietrza wynikającej z obowiązku nałożonego art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska. Stosowna ocena za 2006 r. zostanie sporządzona w oparciu o kryteria określone rozporządzeniem MŚ w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu w terminie do 31 maja 2007 r. Pozyskane dane prezentowane będą w postaci tabelarycznych zestawień danych pomiarowych odniesionych do obowiązujących standardów jakości powietrza, zestawień klas poszczególnych stref, a także w formie map.

Dane będą przekazywane do GIOŚ w formie: wyników pomiarów z wszystkich stacji objętych niniejszym programem oraz wyników klasyfikacji stref zgodnie z wymogami rozporządzenia MŚ w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Dane zestawione jako opracowanie zawierające wyniki klasyfikacji stref zostanie również przekazane Wojewodzie Lubelskiemu.

Uzyskane informacje zostaną upowszechnione przez:

- umieszczenie w Raplocie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2006 roku,
- zamieszczenie na stronie internetowej WIOŚ Lublin,
- przekazywanie niezbędnych danych organom administracji rządowej i samorządowej.

Ponadto wyniki badań posłużą do sporządzania informacji o jakości powietrza na obszarze całego bądź części województwa w zależności od potrzeb. Na bieżąco posłużą do określania aktualnego stanu zanieczyszczenia powietrza. Informacje o jakości powietrza będące w posiadaniu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska są udostępniane wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom.

Niniejszy program sporządzono w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska przy współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

W załączniku 1d przedstawiono szczegółową listę stacji monitoringu jakości powietrza na rok 2006 wraz z określeniem zakresu pomiarowego.

Zadanie: Badania chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża

Celem badań jest pozyskanie danych o ładunkach substancji zakwaszających, biogenów jak również metali ciężkich deponowanych wraz z opadem do podłoża. W przedmiotowym zakresie brak jest uregulowań prawnych.

Program pomiarowy na 2006 r. będzie kontynuacją badań prowadzonych na terenie województwa w latach 2003-2005. Przewiduje się utrzymanie badań w czterech punktach pomiarowych, są to: stacja synoptyczna IMGW we Włodawie, posterunek meteorologiczny w Ciciborze, punkt pomiarowy w Chełmie przy ul. Jagiellońskiej oraz w Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej. We wszystkich punktach zbierany będzie opad atmosferyczny mokry i analizowany w cyklach miesięcznych.

Miesięczne próbki opadów analizowane będą na zawartość związków kwasotwórczych, biogenych i metali (w tym metali ciężkich), tj. na zawartość chlorków, siarczanów, azotynów i azotanów, azotu amonowego, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, potasu, sodu, wapnia, magnezu, cynku, miedzi, żelaza, ołowiu, kadmu, niklu, chromu i manganu. Kontrolowany będzie też odczyn (pH) opadów i przewodność elektryczna właściwa.

Stacja we Włodawie funkcjonuje w sieci stacji pomiarowo-kontrolnych Krajowego Monitoringu Chemizmu Opadów Atmosferycznych i Depozycji Zanieczyszczeń do Podłoża. Wyniki analiz wód opadów pozyskane z tej stacji będą systematycznie przekazywane do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Dane uzyskane z wszystkich punktów pomiarowych upowszechniane będą poprzez zamieszczenie w publikacji WIOŚ „Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2006 r.” oraz na stronie internetowej. Udostępniane będą również na wniosek zainteresowanym osobom i instytucjom.

Zadanie: Wdrożenie monitoringu metali ciężkich i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu

Celem realizacji zadania jest dostosowanie systemu oceny jakości powietrza do wymogów dyrektywy 2004/107/WE w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i WWA w otaczającym powietrzu.

Zgodnie z wymogami Programu Państwowego Monitoringu Środowiska w 2006 r. w ramach tego zadania przewidziane są do wykonania następujące przedsięwzięcia:

- sporządzenie wstępnej oceny jakości powietrza na obszarze województwa lubelskiego dla substancji regulowanych ww. dyrektywą, tj. arsenu, kadmu, niklu, rtęci i benzo(a)piranu. Wyniki oceny zostaną przekazane do GIOŚ w wymaganym terminie,
- zorganizowanie wojewódzkiego systemu oceny w zakresie ww. substancji zanieczyszczających powietrze. Dla realizacji tego obowiązku przewiduje się utrzymanie istniejących stanowisk pomiarowych do monitorowania metali

w pyłe PM10 oraz uruchomienie dodatkowego stanowiska. Po sporządzeniu oceny wstępnej w tym zakresie istniejąca sieć pomiarowa metali w miarę potrzeb będzie modernizowana. Monitorowanie benzo(a)pirenu przewiduje się na 5 stanowiskach pomiarowych (załącznik 1d).

Ocena wstępna - klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń

woj. lubelskie

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń (ochrona zdrowia)							Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń (ochrona roślin)		
			SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	SO ₂	NO _x	O ₃
1.	m.B.Podlaska - grodzki	4.06.07.61	II	II	I	IIIb	II	IIIb	I	nie klasyf.	nie klasyf.	nie klasyf.
2.	m. Chełm - grodzki	4.06.08.62	II	II	I	IIIb	II	IIIb	I	nie klasyf.	nie klasyf.	nie klasyf.
3.	m. Lublin - grodzki	5.06.09.63.01.1	IIIa	II	I	IIIb	II	IIIb	I	nie klasyf.	nie klasyf.	nie klasyf.
4.	m. Zamość - grodzki	4.06.08.64	II	II	I	IIIb	II	IIIb	I	nie klasyf.	nie klasyf.	nie klasyf.
5.	bialski	4.06.07.01	II	II	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
6.	biłgorajski	4.06.08.02	II	II	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
7.	chełmski	4.06.08.03	II	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
8.	hrubieszowski	4.06.08.04	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
9.	janowski	4.06.09.05	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
10.	krasnostawski	4.06.08.06	IIIb	IIIb	II	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
11.	kraśnicki	4.06.09.07	IIIb	IIIb	II	IIIb	II	IIIb	I	IIIb	II	I
12.	lubartowski	4.06.09.08	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
13.	lubelski	4.06.09.09	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	II	I
14.	łęczyński	4.06.09.10	IIIb	IIIb	II	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
15.	łukowski	4.06.07.11	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
16.	opolski	4.06.09.12	IIIb	IIIb	II	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń (ochrona zdrowia)							Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń (ochrona roślin)		
			SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	SO ₂	NO _x	O ₃
17.	parczewski	4.06.07.13	IIIb	IIIb	II	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
18.	puławski	4.06.09.14	IIIb	II	I	IIIb	II	IIIb	I	IIIb	II	I
19.	radzyński	4.06.07.15	II	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
20.	rycki	4.06.09.16	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
21.	świdnicki	4.06.09.17	IIIb	IIIb	IIIb	IIIb	II	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
22.	tomaszowski	4.06.08.18	IIIb	II	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
23.	włodawski	4.06.07.19	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I
24.	zamojski	4.06.08.20	IIIb	II	I	IIIb	IIIb	IIIb	I	IIIb	IIIb	I

Klasy stref podano według schematu:

Symbol klasy strefy	Najwyższe stężenia zanieczyszczenia w strefie	Obszar	Zanieczyszczenie / substancja
I	Powyżej górnego progu oszacowania	Aglomeracja i inne strefy	SO ₂ , NO ₂ , PM10, Pb, CO, benzen, O ₃
II	Pomiędzy górnym i dolnym progiem oszacowania	Aglomeracja i inne strefy	SO ₂ , NO ₂ , PM10, Pb, CO, benzen
III a	Poniżej dolnego progu oszacowania	Aglomeracja	SO ₂ , NO ₂ , O ₃
III b		Aglomeracja	PM10, Pb, CO, benzen
III c		Inne strefy	SO ₂ , NO ₂ , PM10, Pb, CO, benzen
III c		Inne strefy	O ₃

Metody oceny jakości powietrza
dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy (ochrona zdrowia)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂			NO ₂			PM10			Pb			C ₆ H ₆			CO			O ₃		
			Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność
1.	m.B.Podlaska - grodzki	4.06.07.61	p	p	tak	p	p	tak	p	p	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	metoda pomiarowa w aglomeracji lubelskiej, 1 stanowisko podmiejskie i 1 stanowisko wiejskie/25 000 km ²	po jednym stanowisku pomiarowym w Lublinie, Jarczewie i Białym Stupie (teren Roztockiego Parku Narodowego). W Lublinie przewiduje się uruchomienie w 2006 r. drugiego stanowiska.	tak
2.	m. Chełm - grodzki	4.06.08.62	p	p	tak	p	p	tak	p	p	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak			tak
3.	m. Lublin - grodzki	5.06.09.63.01.1	pa	pa	tak	pa	pa	tak	p	pa	tak	i	i	tak	p	p	tak	pa	pa	tak			nie
4.	m. Zamość - grodzki	4.06.08.64	p	p	tak	p	p	tak	p	p	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak			tak
5.	białski	4.06.07.01	p	i	nie	p	i	nie	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
6.	biłgorajski	4.06.08.02	p	i	nie	p	i	nie	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
7.	chełmski	4.06.08.03	p	p	tak	i	p	tak	p	p	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
8.	hrubieszowski	4.06.08.04	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
9.	janowski	4.06.09.05	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
10.	krasnostawski	4.06.08.06	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
11.	kraśnicki	4.06.09.07	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak			tak
12.	lubartowski	4.06.09.08	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
13.	lubelski	4.06.09.09	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
14.	łęczyński	4.06.09.10	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
15.	łukowski	4.06.07.11	i	p	tak	i	p	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
16.	opolski	4.06.09.12	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
17.	parczewski	4.06.07.13	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
18.	puławski	4.06.09.14	i	i	tak	p	i	nie	p	p	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak			tak
19.	radzyński	4.06.07.15	p	i	nie	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
20.	rycki	4.06.09.16	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
21.	świdnicki	4.06.09.17	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak			tak
22.	tomaszowski	4.06.08.18	i	i	tak	p	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
23.	włodawski	4.06.07.19	i	i	tak	i	i	tak	p	i	nie	i	i	tak	i	i	tak	i	i	tak			tak
24.	zamojski	4.06.08.20	i	pa	tak	p	pa	tak	p	pa	tak	i	i	tak	i	i	tak	i	pa	tak			tak

Oznaczenia:

Wymagana metoda oceny jakości powietrza wynika ze Wstępnej oceny jakości powietrza dla woj. lubelskiego i rozporządzeniem MŚ z dnia 6 czerwca 2002 r. w *sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu*,

Planowana – metoda oceny przewidywana do zastosowania w celu określenia klasy strefy w ocenie rocznej za rok 2006,

Zgodność: tak oznacza, że metoda planowana jest nie gorsza od wymaganej,

nie oznacza, że metoda planowana jest gorsza od wymaganej.

pa - pomiary automatyczne prowadzone na stałych stacjach monitoringu,

p - pomiary niekoniecznie automatyczne prowadzone na stałych stacjach monitoringu (w tym pomiary manualne i pasywne), z wyłączeniem pomiarów okresowych,

i - pozostałe metody (w tym pomiary okresowe/st. mobilna, modelowanie)

Metody oceny jakości powietrza

dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy (ochrona roślin)

Lp.	Nazwa strefy/ powiat	Kod strefy	SO ₂			NO _x			O ₃		
			Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność	Wymagana	Planowana	Zgodność
1.	białski	4.06.07.01	i	i	tak	Klasa II – 3 powiaty (lubelski, kraśnicki, puławski), pozostałe klasa IIIb. Minimalna liczba stałych punktów pomiarowych, jeśli poziom substancji w powietrzu nie przekracza górnego progu oszacowania i jest wyższy od dolnego progu oszacowania wynosi 1 na 40 000 km ² . Powierzchnia woj. lubelskiego wynosi ok. 25 000 km ² .	i	tak	Wszystkie powiaty (20) zostały zaliczone do strefy I. Minimalna liczba stałych punktów pomiarowych wynosi dla stanowisk wiejskich – 1 stacja / 25 000 km ² . Powierzchnia woj. lubelskiego wynosi ok. 25 000 km ² .	i	tak
2.	biłgorajski	4.06.08.02	i	i	tak		i	tak		i	tak
3.	chełmski	4.06.08.03	i	i	tak		i	tak		i	tak
4.	hrubieszowski	4.06.08.04	i	i	tak		i	tak		i	tak
5.	janowski	4.06.09.05	i	i	tak		i	tak		i	tak
6.	krasnostawski	4.06.08.06	i	i	tak		i	tak		i	tak
7.	kraśnicki	4.06.09.07	i	i	tak		i	tak		i	tak
8.	lubartowski	4.06.09.08	i	i	tak		i	tak		i	tak
9.	lubelski	4.06.09.09	i	i	tak		i	tak		i	tak
10.	łęczyński	4.06.09.10	i	i	tak		i	tak		i	tak
11.	łukowski	4.06.07.11	i	p	tak		p	tak		p	tak
12.	opolski	4.06.09.12	i	i	tak		i	tak		i	tak
13.	parczewski	4.06.07.13	i	i	tak		i	tak		i	tak
14.	puławski	4.06.09.14	i	i	tak		i	tak		i	tak
15.	radzyński	4.06.07.15	i	i	tak		i	tak		i	tak
16.	rycki	4.06.09.16	i	i	tak		i	tak		i	tak
17.	świdnicki	4.06.09.17	i	i	tak		i	tak		i	tak
18.	tomaszowski	4.06.08.18	i	i	tak		i	tak		i	tak
19.	włodawski	4.06.07.19	i	i	tak		i	tak		i	tak
20.	zamojski	4.06.08.20	i	pa	tak		pa	tak		pa	tak

Oznaczenia:

Wymagana metoda oceny jakości powietrza wynika ze Wstępnej oceny jakości powietrza dla woj. lubelskiego i rozporządzenia MŚ z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu,

Planowana – metoda oceny przewidywana do zastosowania w celu określenia klasy strefy w ocenie rocznej za rok 2006,

Zgodność: **tak** oznacza, że metoda planowana jest nie gorsza od wymaganej,

nie oznacza, że metoda planowana jest gorsza od wymaganej.

pa - pomiary automatyczne prowadzone na stałych stacjach monitoringu,

p - pomiary niekoniecznie automatyczne prowadzone na stałych stacjach monitoringu (w tym pomiary manualne i pasywne), z wyłączeniem pomiarów okresowych,

Lista stacji i stanowisk pomiarowych, z których wyniki będą uwzględnione w ocenie rocznej za rok 2006

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Kod krajowy stacji	Właściciel stacji lub stanowiska	Mierzone zanieczyszczenia								
					SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM2.5	inne (wymienić)
1.	m.B.Podlaska - grodzki	4.06.07.61	LbBialaOrzechowa	WIOŚ	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ^o					[Ni, As, Cd, Hg, benzo(a)piren] – pomiary okresowe
			LbBialaKopernika	WSSE	1(m) ^c	1(m) ^c			1(m) ^o				Pył BS ^c
			LbBialaPPI.TrzechKrzyzy				1(m) ^c						
2.	m. Chełm - grodzki	4.06.08.62	LbChelmJagWIOS	WIOŚ	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ^c						[Ni, As, Cd, Hg, benzo(a)piren] – pomiary okresowe
			LbChelmPolWSSE	WSSE	1(m) ^c	1(m) ^c							Pył BS ^c
			LbChelmSzpWSSE		1(m) ⁵	1(m) ⁵	1(m) ^c		1(m) ^o				
3.	m. Lublin - grodzki	5.06.09.63.01.1	LbLublinObywat_13	WIOŚ	1(m) ^r	1(m) ^r			1(m) ^c				Pył BS ^r
			LbLublin_Sliwinski		1(a)	1(a)	1(a)			1(a)	1(a)		
			LbLublinOgródBot				1(m) ^c	1(m) ^o					[Ni, As, Cd, Hg, benzo(a)piren] - pomiary okresowe
			LbLublinMaszynowa	WSSE	1(m) ^o	1(m) ^o			1(m) ^o				Pył BS ^o
			LbLublinPiel				1(m) ^c	1(m) ^c					Ni ^c , Cd ^c
			LbLublinSpokojna		1(m) ^o	1(m) ^o	1(m) ^c	1(m) ¹⁰	1(m) ^o				Ni ¹⁰ , Cd ¹⁰
4.	m. Zamość - grodzki	4.06.08.64	LbZamoscHrubieszowsk	WIOŚ	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ^o					[Ni, As, Cd, Hg, benzo(a)piren] - pomiary okresowe
			LbZamoscWSSE	WSSE	1(m) ^o	1(m) ^o	1(m) ^c		1(m) ^o				
5.	bialski	4.06.07.01	LbMiedzPModrzewiowa	WSSE	1(m) ^o	1(m) ^o							Pył BS ^o
6.	biłgorajski	4.06.08.02	LbBiłgorajWSSE		1(m) ^o	1(m) ^o							Pył BS ^r
7.	chełmski	4.06.08.03	LbDorohWIOS	WIOŚ	1(m) ^c	1(m) ^c	1(m) ²	1(m) ^o					[Ni, As, Cd, Hg, benzo/a/piren] - pomiary okresowe
8.	hrubieszowski	4.06.08.04	LbHrubieszowWIOS	WIOŚ	1(m) ^o	1(m) ^o							Pył BS ^o
9.	krasnostawski	4.06.08.06	LbKra-awWSSE	WSSE	1(m) ^o								Pył BS ^o
10.	kraśnicki	4.06.09.07	LbKrasnikSpoldziel		1(m) ^o	1(m) ^o			1(m) ^o				Pył BS ^o
11.	lukowski	4.06.07.11	LbLukowSpoldzielca		1(m) ^r	1(m) ^r							Pył BS ^r

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Kod krajowy stacji	Właściciel stacji lub stanowiska	Mierzone zanieczyszczenia								
					SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM2.5	inne (wymienić)
			LbJarczew*	IMGW	1(m) ^c	1(m) ^c					1(a)		
12.	puławski	4.06.09.14	LbPulawyLubelska	WSSE	1(m) ^o	1(m) ^o			1(m) ^o				Pył BS ^o
			LbNaleczowKasztan		1(m) ^o	1(m) ^o			1(m) ^o			Pył BS ^o	
			LbPulawySkow				1(m) ^c	1(m) ¹⁰				Ni ¹⁰ , Cd ¹⁰	
13.	radzyński	4.06.07.15	LbRadzynPPocztowa	WSSE	1(m) ^r	1(m) ^r							Pył BS ^r
14.	świdnicki	4.06.09.17	LbSwidnik_Wyszyns		1(m) ^o	1(m) ^o			1(m) ^o				Pył BS ^o
15.	tomaszowski	4.06.08.18	LbTomaszowLubWSSE		1(m) ^o	1(m) ^o							Pył BS ^r
16.	włodawski	4.06.07.19	LbZaluczWIOS*	WIOS	1(m) ^o	1(m) ^o							Pył TSP ^o
			LbWlodawWSSE	WSSE	1(m) ^o	1(m) ^o							Pył BS ^o
17.	zamojski	4.06.08.20	LbBialySlupRPN*	WIOS	1(a)	1(a)	1(a)			1(a)	1(a)		NO _x (a)
			LbSzczepPartyzantow		1(m) ^o	1(m) ^o						Pył BS ^o	
			LbKrasnobrodWSSE	WSSE	1(m) ^o				1(m) ^o			Pył BS ^r	

Oznaczenia:

1(m) - pomiar metodą manualną na 1 stanowisku,

1(a) - pomiar miernikiem automatycznym na 1 stanowisku,

^c - pomiary 24h codzienne,

^o - pomiary 24h okresowe (zgodnie z rozporządzeniem MŚ w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu),

⁵ - pomiary 24h co 5 dni,

² - pomiary 24h co drugi dzień,

^r - pomiary 24h w 4 dni robocze tygodnia, ¹⁰ - oznaczenia w próbie uśrednionej z 10 dni,

* - wyniki ze stacji zostaną wykorzystane do oceny jakości powietrza ze względu na ochronę roślin.

Uwaga:

Na stacjach: Lublin- Ogród Botaniczny, Biała Podlaska ul. Orzechowa i Zamość ul. Hrubieszowska oznaczenia benzo(a)piranu będzie wykonywało Laboratorium WIOS w Lublinie.

Pomiary mobilnym laboratorium przewiduje się na terenie aglomeracji lubelskiej: Plac Łokietka, Osiedle Mieszkaniowe LSM, Czuby, Kalinowszczyzna, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w rejonie ul. Kunickiego.

Załącznik 1e

Lista stacji i stanowisk planowanych do uruchomienia w roku 2006

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Kod krajowy stacji / nowa stacja	Właściciel stacji lub stanowiska	Data planowanego uruchomienia stacji lub stanowiska	Mierzone zanieczyszczenia								
						SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM2.5	inne (wymienić)
1	m. Lublin	5.06.09.63. 01.1	Nowa stacja w aglomeracji lubelskiej - rejon ul. Głębokiej	WIOŚ	I półrocze 2006 r.	1(a)	1(a)	1(a)		1(a)	1(a)	1(a)		

II. PODSYSTEM MONITORINGU JAKOŚCI ŚRÓDLĄDOWYCH WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Podsystem obejmuje badania i ocenę jakości wód rzek, zbiorników zaporowych i jezior. Podstawę prowadzenia badań i oceny jakości wód powierzchniowych stanowią:

- ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z póź. zm.) – art. 97-99,
- ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z póź. zm.) – art. 38a, 47, 155a, 155b, 156,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728),
- projekt rozporządzenia w sprawie elementów jakości dla klasyfikacji stanu ekologicznego oraz potencjału ekologicznego wód powierzchniowych oraz definicji klasyfikacji stanu ekologicznego oraz potencjału ekologicznego wód powierzchniowych,
- projekt rozporządzenia w sprawie ogólnej oceny wód powierzchniowych,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2002 r. w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku (Dz. U. Nr 176, poz. 1453).

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem. Oceny jakości wód powierzchniowych będą wykorzystywane do zintegrowanego zarządzania wodami w układach dorzeczy.

Zadanie: **Badanie i ocena jakości wód w rzekach**

W roku 2006 monitoring jakości wód powierzchniowych będzie kontynuacją monitoringu realizowanego w latach 2004-2005.

WIOŚ w Lublinie będzie prowadzić badania jakości wód w rzekach według programu obejmującego 180 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 71 rzekach. Badania jakości rzek będą prowadzone w następujących sieciach monitoringowych:

- monitoring diagnostyczny, w tym monitoring substancji niebezpiecznych,
- monitoring jakości wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- monitoring wód powierzchniowych przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych,
- monitoring jakości granicznych wód powierzchniowych,
- sieć Eurowaternet.

Punkty kontrolno pomiarowe są tak zlokalizowane, aby mogły jednocześnie spełniać wymagania dla poszczególnych sieci monitoringowych, co pozwoli znacznie obniżyć koszty transportu i koszty prowadzenia badań.

Wykaz punktów pomiarowych i zakres badanych wskaźników jakości wody w poszczególnych sieciach pomiarowych przedstawiono odpowiednio w tabelach 1 i 2.

Na podstawie uzyskanych danych dokonana zostanie ocena według projektu rozporządzenia w sprawie ogólnej klasyfikacji i ogólnej oceny wód powierzchniowych. Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie w drugiej połowie roku 2006.

- monitoring diagnostyczny, w tym monitoring substancji niebezpiecznych

W ramach monitoringu diagnostycznego WIOŚ zaplanował w 2006 r. badania w 184 p.p.k Wykaz punktów pomiarowych w sieci monitoringu diagnostycznego ujęto w tabeli 1. Zakres i częstotliwość oznaczania badanych wskaźników jakości wody przedstawia tabela 2. Podobnie, jak w latach 2004-2005, monitoring diagnostyczny obejmował będzie badania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego w zakresie rtęci, kadmu, cyjanków, dieldryny. W punkcie pomiarowym na w m. Krzyczew badania będą rozszerzone o badania innych wskaźników jakości wody. Zestawienie dodatkowych parametrów badanych w p. pomiarowym Krzyczew przedstawiono poniżej.

Zakres wskaźników oznaczanych w ramach monitoringu substancji niebezpiecznych w p.p.k Krzyczew

Lp	Wskaźnik jakości	Jednostka
1	Kadm i jego związki	mCd/l
2	1,2-dwuchloroetan	µg/l
3	Sześciochlorobenzen	µg/l
4	Sześciochlorobutadien	µg/l
5	Lindan γ -izomer HCH	µg/l
6	Ołów i jego związki	mgPb/l
7	Rtęć i jej związki	mgHg/l
8	Pięciochlorofenol	µg/l
9	1,2,3-trójchlorobenzen	µg/l
10	Trójchlorometan (chloroform)	µg/l

- monitoring jakości wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych

W 2006 r. WIOŚ w Lublinie będzie kontynuować badania jakości wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu w 6 p.p.k zgodnie z tabelą 1. Dodatkowo 2 razy w roku Delegatura w Białej Podlaskiej prowadzić będzie badania jakości wód doprowadzalnika Dratów – Mytycze w m. Ludwin.

Badania wód rzeki Białki oraz doprowadzalnika realizowane są w ramach programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na ustanowionych przez RZGW Warszawa obszarach szczególnie narażonych w związku z realizacją Dyrektywy Azotanowej.

Pozostałe punkty pomiarowe zlokalizowane są na obszarach wskazanych przez RZGW Kraków jako obszary potencjalnie narażone na zanieczyszczenia azotem ze źródeł rolniczych. Podstawą do dokonania oceny jakości wód będzie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. 2002 Nr 241, poz. 2093).

- monitoring wód przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych

W 2006 r. WIOŚ prowadzić będzie badania jakości wody przeznaczonej do bytowania ryb w 16 ppk.(zgodnie z tabelą 1). Punkty pomiarowe zostały wskazane na podstawie

opracowanych przez RZGW wykazów wód przeznaczonych do bytowania i migracji ryb w warunkach naturalnych. Realizacja badań i przeprowadzenie oceny będzie zgodne z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (DZ. U. Nr 176, poz.1445).

- **monitoring jakości granicznych wód powierzchniowych**

W skład granicznej sieci monitoringu wchodzi 9 p.p.k zlokalizowanych na odcinku rzeki Bug na terenie województwa lubelskiego. Badania prowadzone są w zakresie monitoringu diagnostycznego. Dodatkowe programy pomiarowe, harmonogram badań oraz tryb przekazywania wyników uzgadniane są z partnerami na podstawie umów o współpracy na wodach granicznych.

Punkty pomiarowo - kontrolne monitoringu granicznego

Lp.	Rzeka	Km	Punkt pomiarowo - kontrolny
1.	Bug	578,1	Kryłów
2.	Bug	539,1	Strzyżów
3.	Bug	523,3	Zosin
4.	Bug	514,7	Horodło
5.	Bug	456,2	Dorohusk
6.	Bug	387,1	pow. Zakładu Garbarskiego we Włodawie
7.	Bug	344	Sławatycze
8.	Bug	283	Terespol - tama
9.	Bug	268,7	Krzyczew

- **sieć Eurowaternet**

Prowadzenie badań w ramach sieci Eurowaternet jest jednym z zadań, które realizuje Polska w ramach współpracy z Europejską Agencją Ochrony Środowiska (EEA). Sieć ta została stworzona w celu zbierania i dostarczania EEA informacji o stanie zasobów wód śródlądowych w Europie, ich jakości i ilości. W województwie lubelskim do sieci Eurowaternet wytypowano 9 punktów pomiarowo-kontrolnych. Badania jakości wód w p.p.k. prowadzone będą w zakresie monitoringu diagnostycznego.

Punkty pomiarowo-kontrolne należące do sieci Eurowaternet

Lp.	Rzeka	Km	Punkt pomiarowy
1.	Bug	578,1	pow. ujścia Huczwy Kryłów (punkt graniczny)
2.	Bug	268,7	pon. ujścia Krzny Krzyczew (punkt graniczny)
3.	Krzna	1,8	ujście do Bugu (Neple)
4.	Uherka	1	ujście do Bugu (Rudka)
5.	Huczwa	1	ujście do Bugu (Gródek)
6.	Wieprz	268,6	pow. m. Zwierzyniec (Obrocz)
7.	Wieprz	0,6	ujście do Wisły (most Dęblin)
8.	Łabuńka	4,2	ujście do Wieprza (Krzak)
9.	Bystrzyca	0,6	ujście do Wieprza (Spiczyn)

Wyniki badań rzek objętych programem monitoringu będą na bieżąco gromadzone w komputerowej bazie danych JAWO i przekazywane :

- wg formatu bazy danych JAWO do Zakładu Monitoringu Wód Powierzchniowych Płynących Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Wrocław (co miesiąc),
- wg formaty bazy danych JAWO do GIOŚ (kwartalnie),
- w formie dogodnej do właściwego RZGW (raz w roku).

Wypełniając ustawowy obowiązek informowania społeczeństwa o stanie środowiska, upowszechnianie informacji realizowane będzie poprzez:

- publikację „Raportu o stanie środowiska...” (corocznie),
- informacje o stanie środowiska na terenie poszczególnych powiatów (co pół roku),
- aktualizację strony internetowej WIOŚ,
- inne opracowania, prezentacje, wydawnictwa i publikacje,
- udostępnianie danych dla potrzeb administracji rządowej, samorządowej, uczelni, szkół, społeczeństwa.

Zadanie: Badanie i ocena jakości wód w zbiornikach zaporowych

W 2006 r. zaplanowano badania jakości wód i osadów wodnych Zalewu Zemborzyckiego. Zalew jest sztucznym zbiornikiem spełniającym funkcję rekreacyjną oraz przeciwpowodziową.

Badania jakości wód prowadzone będą w 4 p.p.k. z częstotliwością 4 razy w roku (1 raz w kwartale) w zakresie wskaźników monitoringu diagnostycznego. Badania osadów wodnych zostaną przeprowadzone raz w roku w 3 punktach w z zakresie zanieczyszczeń pierwiastkami, metalami ciężkimi i WWA.

Badania prowadzone będą w miarę możliwości finansowych WIOŚ.

Tabela 1. Wykaz rzek i przekrojów pomiarowo-kontrolnych w województwie lubelskim przewidzianych do badań w 2006 roku

Lp.	Nazwa rzeki	Odbiornik	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego (kilometr)	Monitoring diagnostyczny	Monitoring wód pow.pod względem zawartości substancji niebezpiecznych (w ramach m. diagnostycznego)	Monitoring wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych	Monitoring wód powierzchniowych do bytowania ryb	Rodzaj monitoringu ¹	Wykonawca ²	Częstotliwość poboru (w roku) ³
1	2	3	4	5		6	7	8	10	11
<i>Zlewnia rzeki Bug (RZGW Warszawa)</i>										
1	Bug (III)	Narew	1. Kryłów (578,1)	X				G	ZA	12
2			2. Strzyżów (539,1)	X				G	ZA	12
3			3. Zosin (523,3)	X				G	ZA	12
4			4. Horodło (514,7)	X				G	ZA	12
5			5. Dorohusk (456,2)	X				G	ZA	12
6			6. pow. Zakładu Garbarskiego w Orchówku (387,1)	X				G	BP	12
7			7. pow. Włodawy (378,9) nasyp kolejowy	X				R	BP	12
8			8. pon. Włodawy - Stawki (366,8)	X				R	BP	12
9			9. Sławatycze (344,0)	X				G	BP	12
10			10. Terespol - most drogowy (291,0)	X				R	BP	12
11			11. Terespol - tama (283,0)	X				G	BP	12
12			12. Krzyczew (268,7)	X		X*		G	BP	12
13			13. Bubel Stary (227,5)	X				R	BP	12
14	Sołokija (IV)	Bug	1. Łaszczówka (83,5)	X				R	ZA	12
15			2. Wierzbica (52,4)	X				R	ZA	12
16	Rzeczycza (V)	Sołokija	1. Korczmin - przed granicą państwa (5,5)	X				R	ZA	4
17	Wareżanka (IV)	Bug	1. Horodyszczce - przed granicą państwa (10,5)	X				R	ZA	4

18	Huczwa (IV)	Bug	1. Kolonia Gródek (66,0)	X				R	ZA	12
19			2. Tyszowce (42,8)	X				R	ZA	12
20			3. Werbkowice (23,3)	X				R	ZA	12
21			4. Gozdów (18,9)	X				R	ZA	12
22			5. Hrubieszów (3,7)	X				R	ZA	12
23			6. Gródek (1,0)	X				P	ZA	12
24	Sieniocha (V)	Huczwa	1. Śniatycze (13,0)	X				R	ZA	4
25	Wełnianka(IV)	Bug	1. Zaniże (19,9)	X				R	CH	12
26			2. Dubienka (4,9)	X				R	CH	12
27	Uherka (IV)	Bug	1. Żółtańce (36,0)	X				R	CH	12
28			2. Chełm - ul. Rejowiecka (31,9)	X				R	CH	12
29			3. Rudka – ujście (3,1)	X				P	CH	12
30	Udal (IV)	Bug	1. Natalin (20,8)	X				R	CH	12
31			2. Turka - ujście (3,8)	X				R	CH	12
32	Słyszówka (V)	Uherka	1. Okszów (1,4)	X				R	CH	12
33	Włodawka (IV)	Bug	1. Kołacze (23,2)	X				R	CH	12
34			2. Włodawa (0,6)	X				R	CH	12
35	Tarasienka (V)	Włodawka	1. Macoszyn (24,5)	X				R	CH	4
36			2. Tarasiuki (5,0)	X				R	CH	4
37	Grabar (IV)	Bug	1. Kodeń (1,5)	X				R	BP	4
38	Krzna (IV)	Bug	1. Poważe (102,5)	X				R	BP	12
39			2. Strzyżew (92,0)	X				R	BP	12
40			3. Rzeczycza (71,0)	X				R	BP	12
41			4. Puchacze (55,1)	X				R	BP	12
42			5. Porosiuki (43,6)	X				R	BP	12
43			6. Biała Podlaska (33,6)	X				R	BP	12
44			7. Małowa Góra (7,3)	X				R	BP	12
45			8. Neple (1,8)	X				P	BP	12
46	Krzna Północna (V)	Krzna	1. Międzyrzec Podlaski (0,1)	X				R	BP	4
47	Piszczka (VI)	Krzna Płn.	1. Międzyrzec Podlaski (0,7)	X				R	BP	4
48	Złota Krzywula (V)	Krzna	1. Rogóżniczka (2,0)	X				R	BP	4
49	Klukówka (V)	Krzna	1. Biała Podlaska (0,9)	X				R	BP	12

50	Rudka (V)	Krzna	1. Most na drodze Sidorki-Czosnówka (1,2)	X				R	BP	4
51	Zielawa (V)	Krzna	1. pow. Wisznic (34,1)	X				R	BP	12
52			2. Rossosz (24,7)	X				R	BP	4
53			3. Łomazy (19,2)	X				R	BP	4
54			4. Woskrzenice (0,3)	X				R	BP	12
55	Muława (VI)	Zielawa	1. Rossosz (0,2)	X				R	BP	4
56	Lutnia (VI)	Zielawa	1. Chotyłów (5,0)	X				R	BP	4
57	Czapelka (V)	Krzna	1. Starzynka (0,7)	X				R	BP	4
58	Czyżówka (IV)	Bug	1. Janów Podlaski (4,2)	X				R	BP	12
59	Krzywula (V)	Czyżówka	1. Janów Podlaski (0,1)	X				R	BP	4
Zlewnia rzeki San (RZGW Kraków)										
60	Tanew (III)	San	1. Rebizanty (97,0)	X				R	ZA	4
61			2. Osuchy (69,4)	X				R	ZA	12
62			3. Księżpol (45,7)	X				R	ZA	12
63			4. Wólka Biska (39,9)	X			X	R	ZA	12
64	Złota Nitka (IV)	Tanew	1. Pawlichy (0,1)	X		X		R	ZA	12
65	Szum (IV)	Tanew	1. Górecko Stare	X				R	ZA	4
66	Łada (IV)	Tanew	1. Bidaczów (4,2)	X				R	ZA	12
67	Biała Łada (V)	Łada	1. Goraj (48,5)	X		X	X	R	ZA	12
68			2. Stara Wieś (36,2)	X		X	X	R	ZA	12
69			3. Sól (4,6)	X		X	X	R	ZA	12
70	Czarna Łada (V)	Łada	1. Biłgoraj (6,7)	X				R	ZA	12
71			2. Podlesie (3,3)	X				R	ZA	12
72	Bukowa (III)	San	1. pow. Rakowej – ujście (39,0)	X			X	R	LU	12
73			2. pon. Białki – Łązek Garncarski (17,2)	X			X	R	LU	12
Zlewnia rzeki Wisły (RZGW Warszawa)										
74	Wisła (I)	Bałtyk	1. Annopol (298,4)	X				P	LU	12
75			2. Piotrawin (328,0)	X				R	LU	12
76			3. Kazimierz Dolny (359,0)	X				P	LU	12
77			4. Puławy (372,0)	X				R	LU	12
78			5. Gołąb (381,0)	X				P	LU	12

79			6. Steżycza (397,0)	X			R	LU	12
80	Wyżnica (II)	Wisła	1. Stróża (40,2)	X			R	LU	4
81			2. Kraśnik (32,2)	X			R	LU	4
82			3. Dzierzkowice (24,1)	X			R	LU	4
83			4. Józefów (0,2)	X			R	LU	12
84	Chodelka (II)	Wisła	1. Podgórz - ujście (0,5)	X			R	LU	12
85	Poniatówka (III)	Chodelka	1. Poniatowa (11,1)	X			R	LU	4
86			2. Pustelnia (1,1)	X			R	LU	4
87	Bystra (II)	Wisła	1. Palikije (31,3)	X			R	LU	4
88			2. Naęczów (22,6)	X			R	LU	4
89			3. Wąwolnica (16,0)	X			R	LU	4
90			4. Bochotnica (2,2)	X			R	LU	12
91	Kurówka (II)	Wisła	1. Garbów - pow. Gorzelnini (36,7)	X			R	LU	4
92			2. Garbów - pow. Cukrowni (34,0)	X			R	LU	4
93			3. Markuszów - pon. oczyszczalni (29,0)	X			R	LU	4
94			4. Brzozowa Gać (22,0)	X			R	LU	4
95			5. Końskowola (11,0)	X			R	LU	4
96			6. Puławy (2,3)	X			R	LU	12
97	Kanał „Azoty” (II)	Wisła	1. Wólka Gołębska	X			R	LU	12
98	Wilga (II)	Wisła	1. Wola Mysłowska (56,8)	X			R	LU	4
99	Świder (II)	Wisła	1. Kobiałki Stare (83,0)	X			R	BP	12
100			2. Wólka Poznańska (75,3)	X			R	BP	12
101	Okrzejka (II)	Wisła	1. Okrzeja (68,2)	X			R	BP	12
Zlewnia rzeki Wieprz (RZGW Warszawa)									
102	Wieprz (II)	Wisła	1. Majdan Wielki (289,9)	X		X	R	ZA	12
103			2. Obrocz (268,6)	X		X	P	ZA	12
104			3. Szczebrzeszyn (250,8)	X		X	R	ZA	12
105			4. Klemensów (247,5)	X		X	P	ZA	12
106			5. Michałów (244,5)	X		X	R	ZA	12
107			6. Staw Noakowski (235,0)	X			P	ZA	12
108			7. Izbica (215,3)	X			P	CH	12

109			8. Latyczów (206,1)	X			R	CH	12
110			9. Krasnystaw - most (197,6)	X			R	CH	12
111			10. Steżyca (186,4)	X			P	CH	12
112			11. Borowica (181,1)	X			R	CH	12
113			12. Trawniki (166,3)	X			P	LU	12
114			13. Jaszczów (152,1)	X			P	LU	12
115			14. Łańcuchów (142,8)	X			R	LU	12
116			15. Łęczna (132,1)	X			R	LU	12
117			16. Kijany (120,7)	X			P	LU	12
118			17. Serniki (100,0)	X			R	LU	12
119			18. Wola Skromowska (64,7)	X			P	LU	12
120			19. Drażgów (30,0)	X			R	LU	12
121			20. Dęblin (0,5)	X			P	LU	12
122	Świerszcz (III)	Wieprz	1. Malowany Most	X			R	ZA	4
123			2. Zwierzyniec (0,1)	X			R	ZA	4
124	Por (III)	Wieprz	1. Żurawie (23,0)	X			R	ZA	4
125			2. Nawóz (1,6)	X			R	ZA	4
126	Łabuńka (III)	Wieprz	1. Pniówek (26,1)	X			R	ZA	12
127			2. Wysokie (12,0)	X			R	ZA	12
128			3. Krzak (4,2)	X			P	ZA	12
129	Wolica (III)	Wieprz	1. Wólka Orłowska (1,6)	X			R	CH	4
130	Rakówka (III)	Wieprz	1. Rudnik - most (2,0)	X			R	CH	4
131	Wojstawa (III)	Wieprz	1. Wojstawa (28,6)	X			R	CH	12
132			2. Krasnystaw - ujście (1,6)	X			R	CH	12
133	Żółkiewka (III)	Wieprz	1. Gorzków (15,0)	X			R	CH	12
134			2. Rońsko - ujście (1,4)	X			R	CH	12
135	Siennica (III)	Wieprz	1. Zagroda (17,8)	X			R	CH	12
136			2. Kasjan - ujście (3,5)	X			R	CH	12
137	Rejka (III)	Wieprz	1. Rejowiec - powyżej Cukrowni (15,5)	X			R	CH	4
138			2. pon. Rejowca (15,0)	X			R	CH	4
139			3. Borowica - ujście (0,5)	X			R	CH	4
140	Łopa (III)	Wieprz	1. Łopiennik Górny (5,8)	X			R	CH	4
141			2. Borowica - ujście (0,3)	X			R	CH	4

142	Marianka (III)	Wieprz	1. Fajslawice (6,0)	X			R	CH	4
143	Bystrzyca (III)	Wieprz	1. Zakrzówek (65,5)	X		X	R	LU	12
144			2. Strzyżewice (50,5)	X		X	R	LU	12
145			3. Zemborzyce (35,0)	X		X	R	LU	12
146			4. Lublin - Wrotków (29,0)	X			R	LU	12
147			5. Lublin - ul. Mełgiewska (18,7)	X			R	LU	12
148			6. Jakubowice (14,2)	X			R	LU	12
149			7. Spiczyn (0,6)	X			P	LU	12
150	Kosarzewka (IV)	Bystrzyca	1. Bychawa (13,3)	X		X	R	LU	12
151			2. Osmolice (0,1)	X		X	R	LU	12
152	Krężniczanka (IV)	Bystrzyca	1. Bełzyce (16,5)	X			R	LU	4
153			2. Krężnica Jara (1,25)	X			R	LU	12
154	Czerniejówka (IV)	Bystrzyca	1. Jabłonna (19,7)	X			R	LU	4
155			2. Lublin - ul. Głuska (4,2)	X			R	LU	4
156			3. Lublin - ul. Fabryczna (0,5)	X			R	LU	4
157	Czechówka (IV)	Bystrzyca	1. Dąbrowica (12,2)	X			R	LU	4
158			2. Lublin - Sławinek (8,5)	X			R	LU	4
159			3. Lublin - Al. Tysiąclecia (0,1)	X			R	LU	4
160	Ciemięga (IV)	Bystrzyca	1. Jastków (24,0)	X			R	LU	4
161			2. Dys (9,5)	X			R	LU	4
162			3. Pliszczyn (3,0)	X			R	LU	4
163	Tyśmienica (III)	Wieprz	1. Ostrów Lubelski (60,8)	X			R	BP	4
164			2. Siemień (35,1)	X			R	BP	4
165			3. Niewęgłosz (22,9)	X			R	BP	4
166			4. Kock (3,4)	X			R	BP	12
167	Piwonia (IV)	Tyśmienica	1. pow. Parczewa (11,2)	X			R	BP	12
168			2. Siemień (0,1)	X			R	BP	12
169	Konotopa (V)	Piwonia	1. Parczew (0,1)	X			R	BP	4
170	Stara Piwonia (IV)	Tyśmienica	1. Branica (4,9)	X			R	BP	4
171	Białka (IV)	Tyśmienica	1. Ustrzesz (15,9)	X		X	R	BP	12
172			2. Paszki (4,8)	X		X	R	BP	12
173	Bystrzyca Póln.(IV)	Tyśmienica	1. Borki (5,0)	X			R	BP	4
174	Wilkojadka (V)	Bystrzyca	1. Kosuty (10,0)	X			R	BP	4

175		Płn.	2. Jeleniec (1,5)	X				R	BP	4
176	Bystrzyca Mała (V)	Bystrzyca Płn..	1. Wojcieszków (14,0)	X				R	BP	4
177	Czarna (V)	Tyśmienica	1. Konorzatka (9,0)	X				R	BP	4
178	Minina (III)	Wieprz	4. Drewnik (1,0)	X				R	LU	4
179	Zalesianka (III)	Wieprz	2. Sarny (0,7)	X				R	LU	4
180	Irenka (III)	Wieprz	1. Dęblin (1,5)	X				R	LU	4

1Przynależność do dotychczasowych sieci wg wzoru: P - sieć podstawowa, R - sieć regionalna, G - sieć graniczna

2BP - Delegatura w Białej Podlaskiej, CH - Delegatura w Chełmie, LU - WIOŚ Lublin, ZA - Delegatura w Zamościu

3 wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych zmniejszono częstotliwość badań do 4 razy w roku ze względu na ograniczone środki finansowe

* Punkt włączony do Projektu sieci krajowej monitoringu substancji niebezpiecznych

Tabela 2. Zestawienie wskaźników jakości wód przewidzianych do oznaczania i częstotliwość prowadzenia badań w poszczególnych sieciach monitoringu rzek w 2006 r.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Monitoring diagnostyczny	Monitoring wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu	Monitoring wód przydatnych do bytowania ryb
1	2	3	4	5	6
<i>Wskaźniki warunków fizycznych</i>					
1	Temperatura wody	°C	1x / miesiąc		1x / miesiąc
2	Zapach	krotność	1x / miesiąc		
3	Barwa	mg Pt/l	1x / miesiąc		
4	Zawiesina ogólna	mg/l	1x / miesiąc		1x / miesiąc
5	Odczyn pH	pH	1x / miesiąc		1x / miesiąc
<i>Wskaźniki warunków tlenowych</i>					
6	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	1x / miesiąc		1x / miesiąc
7	BZT ₅	mg O ₂ /l	1x / miesiąc		1x / miesiąc
8	ChZT-Mn	mg O ₂ /l	1x / miesiąc		
9	ChZT-Cr	mg O ₂ /l	1x / miesiąc		
10	Ogólny węgiel organiczny ¹	mg C/l	1x / miesiąc		
<i>Wskaźniki biogenne</i>					
11	Amoniak	mg NH ₄ /l	1x / miesiąc		1x / miesiąc
12	Azot Kjeldahla	mg N/l	1x / miesiąc		
13	Azotany	mg NO ₃ /l	1x / miesiąc	1x / miesiąc	
14	Azotyiny	mg NO ₂ /l	1x / miesiąc		1x / miesiąc
15	Azot ogólny	mg N/l	1x / miesiąc	1x / miesiąc	
16	Fosforany ogólne	mg PO ₄ /l	1x / miesiąc		
17	Fosfor ogólny	mg P/l	1x / miesiąc	1x / miesiąc	1x / miesiąc
<i>Wskaźniki zasolenia wody</i>					
18	Przewodność	µS/cm	1x / miesiąc		
19	Substancje rozpuszczone	mg/l	1x / miesiąc		
20	Zasadowość ogólna	mgCaCO ₃ /l	1x / miesiąc		
21	Siarczany	mg SO ₄ /l	1x / miesiąc		
22	Chlorki	mg Cl/l	1x / miesiąc		
23	Wapń	mg Ca/l	1x / miesiąc		
24	Magnez	mg Mg/l	1x / miesiąc		
25	Fluorki	mg F/l	1x / miesiąc		
<i>Metale i metale ciężkie</i>					
26	Arsen*	mg As/l	1x / rok		
27	Bar*	mg Ba/l	1x / rok		
28	Bor*	mg B/l	1x / rok		
29	Chrom ogólny	mg Cr/l	1x / kwartał		
30	Chrom Cr ⁺⁶	mg Cr/l	1x / kwartał		
31	Cynk	mg Zn/l	1x / kwartał		1x / miesiąc ²
32	Glin*	mg Al/l	1x / rok		
33	Kadm	mg Cd/l	1x / kwartał		
34	Mangan	mg Mn/l	1x / kwartał		
35	Miedź	mg Cu/l	1x / kwartał		1x / miesiąc
36	Nikiel	mg Ni/l	1x / kwartał		
37	Ołów	mg Pb/l	1x / kwartał		
38	Rtęć	mg Hg/l	1x / kwartał		
39	Selen*	mg Se/l	1x / rok		

40	Żelazo	mg Fe/l	1x / kwartał		
Wskaźniki zanieczyszczeń przemysłowych					
41	Cyjanki wolne*	mg CN/l	1x /rok		
42	Fenole lotne (indeks fenolowy)*	mg/l	1x /rok		1x / miesiąc
43	Całkowity chlor pozostały	mg HOCl/l			1x / miesiąc
44	Pestycydy (suma lindanu i dieldryny)*	µg/l	1x /rok		
45	Detergenty anionowe*	mg/l	1x /rok		
46	Substancje ropopochodne				1x / miesiąc
47	Oleje mineralne*	mg/l	1x /rok		
48	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne**	mg/l	1x /rok		
Wskaźniki biologiczne					
49	Saprobowość fitoplanktonu	indeks sapr.	1x / kwartał		
50	Saprobowość peryfitonu*	indeks sapr.	2x / rok		
51	Makrobezkręgowce bentosowe (indeksy)*	indeks bioróżnorod.	1x / rok		
52	Chlorofil "a"	µg/l	1x / kwartał	1x / miesiąc	
Wskaźniki mikrobiologiczne					
53	Liczba bakterii grupy coli typu kałowego	NPL/100ml	1x / miesiąc		
54	Liczba bakterii grupy coli	NPL/100ml	1x / miesiąc		

¹Ze względów technicznych dopuszcza się badanie wskaźnika raz na kwartał

²Należy przeprowadzić badania cynku ogólnego

*Wskaźniki będą oznaczane w wybranych punktach

** Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne obejmują sumę: benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, benzo(a)piranu, dibenzo(a,h)antracenu, benzo(g,h,i)perylenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu.

Zadanie: Badanie i ocena jakości wód w jeziorach

Badania monitoringowe jezior wykonywane będą w jeziorach o powierzchni powyżej 100 ha oraz innych ważnych ze względów gospodarczych i przyrodniczych i uzupełnią zbiory informacji o stanie wód śródlądowych, niezbędne do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami przemysłowymi.

Program pomiarowy, zestawienie jezior wraz z programem badań

Nazwa jeziora	Lokalizacja gmina/powiat	Zlewnia	Powierzchnia (ha)	Rok badań 2006	
				Rodzaj monitoringu	
Białe Sosnowickie	Sosnowica / parczewski	Piwonia – Tyśmienica - Wieprz	136,9	D	regionalny
Bikcze	Ludwin / łęczyński	Piwonia – Tyśmienica - Wieprz	85,0	D	regionalny
Kleszczów	Ostrów Lub. / lubartowski	Tyśmienica - Wieprz	50,0	D	regionalny
Łukie	Urszulín / włodawski	Piwonia – Tyśmienica - Wieprz	54,3	D	regionalny
Miejskie	Ostrów Lub. / lubartowski	Tyśmienica - Wieprz	45,8	D	regionalny
Rogóźno	Ludwin / łęczyński	Piwonia – Tyśmienica - Wieprz	52,3	D	regionalny
Białe Włodawskie	Włodawa / włodawski	Tarasienka – Włodawka - Bug	106,6	D, REP	lokalny
Głębokie	Uścimów / lubartowski	Tyśmienica - Wieprz	20,3	D	lokalny

Gumienek	Uścimów / lubartowski	Tyśmienica - Wieprz	8,5	D	lokalny
Piaseczno	Ludwin / łączyński	Piwonia – Tyśmienica - Wieprz	83,2	D	lokalny

REP – monitoring reperowy

D - monitoring diagnostyczny

Częstotliwość badań:

- jeziora reperowe badane będą 6 – 8 razy w roku w sezonie wegetacyjnym,
- w przypadku jezior monitoringu diagnostycznego badania wykonywane będą dwukrotnie w ciągu roku: w okresie cyrkulacji wiosennej i podczas stagnacji letniej.

Gromadzenie danych:

- system informatyczny SOJJ

Oceny, zakres oceny kryteria:

- ocena, zakres badawczy i klasyfikacja jezior zostanie dokonana na podstawie „Wytycznych monitoringu podstawowego jezior” – Biblioteka Monitoringu Środowiska 1994, natomiast jeziora z sieci reperowej będą badane zgodnie z „Programem badań jezior reperowych objętych siecią krajową w latach 1999 – 2002 (załącznik 1)

Udostępnianie i upowszechnianie danych, forma i częstotliwość:

- wyniki badań gromadzone będą w komputerowej bazie JEZIORA i w postaci obowiązkowych komunikatów przekazywane będą do IOŚ w Warszawie i GIOŚ,
- udostępniane poprzez wydawanie informacji o stanie środowiska, przedkładanych jednostkom samorządowym oraz coroczną edycję „Raportu o stanie środowiska...”.

Zakres badań w jeziorach reperowych

(Załącznik 1)

Lp.	Parametr	Miejsce poboru próbek	Częstotliwość
1.	Temperatura	profil	6 - 8 razy w roku w sezonie wegetacyjnym
2.	Tlen	profil	jw.
3.	Fosforany	1 m pod powierz. 1 m nad dnem	jw.
4.	Fosfor całkowity	jw.	jw.
5.	Azot mineralny	jw.	jw.
6.	Azot całkowity	jw.	jw.
7.	Chlorofil”a”	jw.	jw.
8.	Sucha masa sestonu	jw.	jw.
9.	Widzialność krążka Secchiego	-	jw.
10.	Żelazo	jw.	jw.
11.	Mangan	jw.	jw.
12.	Przewodność	jw.	jw.
13.	pH	1 m pod powierz. 1m nad dnem	1 x wiosną 1 x latem
14.	Zasadowość	jw.	jw.
15.	Chlorki	jw.	jw.
16.	Siarczany	jw.	jw.
17.	Wapń	jw.	jw.
18.	Magnez	jw.	jw.
19.	Sód	jw.	jw.
20.	Potas	jw.	jw.

Ponadto, w 2006 r. w miarę posiadanych środków planuje się kontynuację fakultatywnych badań biomasy fitoplanktonu w dwóch jeziorach o różnej trofii.

Jeziora do ww. badań zostaną wytypowane po konsultacji z Instytutem Ochrony Środowiska w Warszawie.

III. PODSYSTEM MONITORINGU JAKOŚCI ŚRÓDLĄDOWYCH WÓD PODZIEMNYCH

Podstawowym celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości śródlądowych wód podziemnych jest dostarczanie danych o jakości zasobów tych wód dla potrzeb związanych z identyfikowaniem i eliminowaniem lub ograniczaniem zagrożeń w ramach programów działań ochronnych ukierunkowanych na osiągnięcie dobrego stanu chemicznego wód.

Obowiązek badania i oceny jakości wód podziemnych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. nr 115 poz. 1229 z późn. zm.) - art. 38a ust. 1, art. 155a i art. 155b.

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych dokonana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska stanowiącym wykonanie delegacji zawartej w art. 38a ust. 1 ustawy Prawo Wodne w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych będzie możliwa po wejściu w życie projektu powyższego rozporządzenia. Ponadto ocena badanych wód pod kątem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego powinna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093).

W 2006 r. w ramach podsystemu monitoringu jakości śródlądowych wód podziemnych będą realizowane następujące zadania:

- badanie i ocena jakości wód podziemnych na obszarach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego,
- badanie i ocena jakości wód źródeł, jako naturalnych wypływów wód podziemnych na powierzchnię ziemi,
- badanie i ocena ujęć wód podziemnych na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego włączonych do sieci Natura 2000.

Obserwacje jakości wód podziemnych prowadzone będą w sieci 42 punktów badawczych, którą tworzą studnie wiercone, studnie kopane i źródła.

Zadanie: Badanie i ocena jakości wód podziemnych na obszarach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego

Badania jakości wód podziemnych na obszarach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego (OSN – Obszary Szczególnie Narażone), będą prowadzone w oparciu o sieci pomiarowe wyznaczone na podstawie rozporządzenia Nr 5/2003 Dyrektora RZGW w Warszawie. Zakres badań oraz częstotliwość określają rozporządzenia Nr 6 i 7/2004 Dyrektora RZGW w Warszawie.

Na terenie OSN leżącego w granicach gminy **Komarówka Podlaska** woda pobrana zostanie ze studni kopanych po wypompowaniu z częstotliwością **2 razy w roku** (wiosna, jesień).

Lokalizacja punktów pomiarowych

Nr punktu	Miejscowość	Numer działki	Właściciel	Współrzędne punktu	
				długość E	szerokość N
1	Przegaliny Duże 137	98/1	Jacek Kamiński	22 ⁰ 52'44,4"	51 ⁰ 49'49,3"
2	Derewiczna 163	249	Stanisław Nazarko	22 ⁰ 54'42,6"	51 ⁰ 47'49,6"
3	Przegaliny Duże 48	504/3	Zbigniew Osypiuk	22 ⁰ 54'26,4"	51 ⁰ 50'33,9"
4	Brzeziny 6	304	Czesław Szczygieł	22 ⁰ 53'36,8"	51 ⁰ 48'32,4"

Na terenie OSN leżącego w granicach gminy **Ludwin** woda pobrana zostanie ze studni kopanych przed i po wypompowaniu z częstotliwością **2 razy w roku** (wiosna, jesień).

Lokalizacja punktów pomiarowych

Nr punktu	Miejscowość	Numer działki	Właściciel	Współrzędne punktu	
				długość E	szerokość N
1	Ludwin 21	469/2	Zofia Kurlak	22 ⁰ 54'53,5"	51 ⁰ 20'53,9"
2	Ludwin 5	483	Alicja Palmi	22 ⁰ 55'05,4"	51 ⁰ 20'53,2"
3	Ludwin 1	490	Wiesław Dudek	22 ⁰ 55'13,1"	51 ⁰ 20'55,8"

Zakres badanych wskaźników

L.p.	Wskaźniki jakości wody	Jednostka
1.	Azotany	mg NO ₃ /l
2.	Azotyny	mg NO ₂ /l
3.	Fosforany	mg PO ₄ /l
4.	Chlorki	mg Cl/l
5.	Siarczany	mg SO ₄ /l
6.	Sód	mg Na/l
7.	Potas	mg K/l
8.	Wapń	mg Ca/l
9.	Magnez	mg Mg/l
10.	Fosfor ogólny	mg P/l
11.	Azot ogólny	mg N/l
12.	Azot Kjeldahla	mg N/l

Zadanie: Badanie i ocena jakości źródeł, jako naturalnych wypływów wód podziemnych na powierzchnię ziemi

Źródła występujące na Wyżynie Lubelskiej i Rostoczu należą (poza regionem tatrzańskim) do najwydatniejszych w Polsce. Jako samoczynne i skoncentrowane wypływy wód podziemnych na powierzchnię ziemi odzwierciedlają zasoby dynamiczne głównych zbiorników wodonośnych. Te względy zadecydowały o wytypowaniu do badań w 2006 r. 30 źródeł. Zakres badanych wskaźników fizyko-chemicznych określony został w tabeli zamieszczonej poniżej. Pomiary wykonywane będą **2 razy w roku** (wiosna, jesień).

Lokalizacja źródeł

Lp.	Lokalizacja	Powiat	Dorzecze/Zlewnia	Wykonawca badań
1.	Wierzchowiska	janowski	Sanna/San	WIOŚ Lublin
2.	Janów Lubelski		Biała/San	
3.	Batorz		Por/Wieprz	
4.	Dzwola		Branew/San	
5.	Malinie		B.Łada/San	
6.	Rogalów	puławski	Bystra/Wisła	
7.	Wierzchoniów		Bystra/Wisła	
8.	Witoszyn		Potok Witoszyński /Wisła	
9.	Krzczoneń „Śmierzące źródło”	lubelski	Gielczew/Wieprz	
10.	Sobieska Wola		Gielczew/Wieprz	
11.	Tuszów		Kosarzewka/Wieprz	
12.	Gardzienice Podzamcze	świdnicki	Gielczew/Wieprz	
13.	Krepiec		Stawek/Wieprz	
14.	Stryjno Duże		Radomirka/Wieprz	
15.	Bezek	chełmski	Mogielnica/Wieprz	Delegatura Chełm
16.	Rejowiec Fabryczny		Rejka/Wieprz	
17.	Kobyłe		Rejka/Wieprz	
18.	Żółtańce		Uherka/Bug	
19.	Depułtycze Stare		Uherka/Bug	
20.	Leszczany	Udal/Bug		
21.	Krasnobród	zamojski	Wieprz	Delegatura Zamość
22.	Hutki		Wieprz	
23.	Obrocz		Wieprz	
24.	Szczebrzeszyn		Wieprz	
25.	Radecznicza		Por	
26.	Sąsiadka		Por	
27.	Czerwiecin		Por	
28.	Husiny		Sopot	
29.	Ciotusza Nowa	tomaszowski	Sopot	
30.	Majdan Sopocki		Sopot	

Zakres badanych wskaźników

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary
1.	Temperatura	°C
2.	Przewodność	μS/cm
3.	Odczyn	pH
4.	Tlen rozpuszczony	mgO ₂ /l
5.	Ogólny węgiel organiczny	mgC/l

6.	Amoniak	mgNH ₄ /l
7.	Azotany	mgNO ₃ /l
8.	Azotyny	mgNO ₂ /l
9.	Fosforany	mgPO ₄ /l
10.	Fluorki	mgF/l
11.	Chlorki	mgCl/l
13.	Wodorowęglany	mgHCO ₃ /l
14.	Siarczany	mgSO ₄ /l
15.	Krzemionka	mgSiO ₂ /l
16.	Sód	mgNa/l
17.	Potas	mgK/l
18.	Wapń	mgCa/l
19.	Magnez	mgMg/l
20.	Żelazo	mgFe/l
21.	Arsen	mgAs/l
22.	Chrom	mgCr/l
23.	Cynk	mgZn/l
24.	Kadm	mgCd/l
25.	Mangan	mgMn/l
26.	Miedź	mgCu/l
27.	Nikiel	mgNi/l
28.	Rtęć	mgHg/l
29.	Ołów	mgPb/l
30.	Fenole (indeks fenolowy)	mg/l
31.	Wskaźniki mikrobiologiczne	n/100ml

Zadanie: Badanie i ocena ujęć wód podziemnych na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego, włączonych do sieci Natura 2000.

Pomiary ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie RPN wykonywane będą **2 razy w roku** (wiosna, jesień), a zakres badanych wskaźników będzie zgodny z przyjętym dla oceny jakości wód źródeł.

Lokalizacja punktów kontrolnych na terenie RPN

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj studni	Termin badań
1.	Leśniczówka Słupy	st. wiercona	maj
2.	Leśniczówka Dębowiec	st. kopana	
3.	Leśniczówka Kruglik	st. wiercona	
4.	Leśniczówka Rybakówka	st. wiercona	wrzesień
5.	Leśniczówka Florianka	st. wiercona	

IV. PODSYSTEM MONITORINGU JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Obowiązek prowadzenia monitoringu gleby i ziemi w ramach PMŚ wynika z zapisów art. 26 oraz art. 109 ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz.627 z późn. zm.), przy czym okresowe badania jakości gleby i ziemi należą do zadań własnych starosty. Kryteria oceny określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleb oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165, poz.1359).

W ramach podsystemu monitoringu jakości gleby i ziemi realizowane będą następujące zadania:

- prowadzenie zbiorczych zestawień zarejestrowanych przez starostę terenów, na których wystąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi,
- badanie i ocena jakości gleb na obszarach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego,
- badanie i ocena jakości gleb użytkowanych rolniczo przy trasach komunikacyjnych,
- badanie i ocena jakości gleb na wybranych terenach ogródków działkowych.

Badania i ocena jakości gleb na terenie woj. lubelskiego prowadzone będą w sieci 75 wytypowanych stanowisk badawczych.

Zadanie: Prowadzenie zbiorczych zestawień zarejestrowanych przez starostę terenów, na których wystąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi

Identyfikacja lokalnych skażeń gleby i ziemi oraz prowadzenie publicznie dostępnych rejestrów terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów wraz ze wskazaniem obszarów wymagających rekultywacji jest zadaniem starosty.

Celem zadania realizowanego przez WIOŚ jest zidentyfikowanie w skali województwa terenów, na których występują przekroczenia standardów jakości gleby i ziemi w oparciu o ww. rejestry, co będzie pomocne w tworzeniu podstaw do podjęcia działań naprawczych poprzez opracowanie i realizację planów rekultywacji tych obszarów.

W ramach zadania WIOŚ w Lublinie będzie prowadził, na podstawie rejestrów udostępnianych przez starostów, zbiorcze wojewódzkie zestawienia zarejestrowanych terenów zanieczyszczonych, a następnie w cyklu rocznym przekaże tę informację do GIOŚ.

W ramach zadania wypełniane będą zobowiązania Polski wynikające z "Porozumienia pomiędzy Wspólnotą Europejską a Polską w sprawie uczestnictwa Polski w Europejskiej Agencji Środowiska i EIONET", które obejmują przekazywanie informacji dotyczących lokalnych skażeń gruntów.

Zadanie: Badanie i ocena jakości gleb na obszarach narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego

Badania gleb w tym zakresie prowadzone będą na terenie wyznaczonego obszaru szczególnie wrażliwego leżącego w obrębie gminy Komarówka Podlaska, w oparciu o ww. rozporządzenia Dyrektora RZGW w Warszawie.

Badania prowadzone będą z częstotliwością **1 raz w roku**.

Lokalizacja punktów pomiarowych

Nr punktu	Miejscowość	Numer działki	Współrzędne punktu		Informacje o glebach	
			długość E	szerokość N	Rodzaj gleb	Użytkowanie
1	Przegaliny Duże II	417	22 ⁰ 53'48,4"	51 ⁰ 50'55,3"	torfowa	łąka
2	Przegaliny Małe	151/8	22 ⁰ 50'31,1"	51 ⁰ 49'12,5"	torfowa	łąka
3	Komarówka Podlaska	660	22 ⁰ 56'16,6"	51 ⁰ 49'19,3"	bielicowa	grunty orne
4	Derewiczna	202	22 ⁰ 54'06,6"	51 ⁰ 47'53,7"	bielicowa	grunty orne

Zakres badanych wskaźników

Lp.	Wskaźnik	Jednostka
1.	Chlorki	mg Cl/l
2.	Siarczany	mg SO ₄ /l
3.	Azotany	mg NO ₃ /l
4.	Azotyny	mg NO ₂ /l
5.	Fosforany	mg PO ₄ /l
6.	Wapń	mg Ca/l
7.	Magnez	mg Mg/l
8.	Sód	mg Na/l
9.	Potas	mg K/l
10.	Azot ogólny	mg N/kg s.m.
11.	Fosfor ogólny	mg P/kg s.m.

Zadanie: **Badanie i ocena jakości gleb użytkowanych rolniczo przy trasach komunikacyjnych**

Badania gleb przy trasach komunikacyjnych prowadzone będą **1 raz w roku**. Próby pobrane zostaną w każdym p.p.k. w trzech odległościach od krawędzi jezdni: 20 m, 80 m i 150 m na głębokości: 0-30 cm i 30-60 cm.

Zakres oznaczeń: pH, ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel, chrom ogólny, indeks fenolowy, chlorki.

Harmonogram badania wpływu ruchu komunikacyjnego na glebę

Lp.	Rejon badań	Lokalizacja	Wykonawca badań	Ilość stanowisk
1.	Droga wojewódzka nr 830 (Lublin – Kazimierz Dolny)	Nałęczów	WIOŚ Lublin	2
2.	Droga krajowa nr 17 (Lublin – Warszawa)	Garbów		2
3.	Droga krajowa nr 17 (Lublin – Zamość)	Piaski		2
4.	Droga wojewódzka nr 82			1

	(Piaski – Chełm)				
5.	Droga krajowa nr 19 (Lublin – Biała-Podlaska)	Kock		2	
6.	Droga wojewódzka nr 822 (Kock – Dęblin)	Kock/Dęblin		2	
7.	Droga krajowa nr 2 (Świecko – Terespol)	Zalesie	Delegatura Biała Podlaska	2	
		Biała Podlaska		2	
		Tłuściec		2	
8.	Droga krajowa nr 19 (Kuźnica – Rzeszów)	Łukowisko		2	
		Turów		2	
		Borki		2	
9.	Droga krajowa nr 63 (Węgorzewo – Sławatycze)	Wisznice		2	
		Rudno Trzecie		2	
		Ulan Majorat		2	
		Łuków		2	
10.	Droga krajowa nr 76 (Wilga – Łuków)	Stoczek Łukowski	2		
		Łuków	2		
11.	Droga wojewódzka 83 (Chełm – Włodawa)	Horodyszczce	Delegatura Chełm	2	
		Sawin		2	
12.	Droga wojewódzka 83 (Chełm – Krasnystaw)	Rudka		2	
		Krupe		2	
13.	Droga wojewódzka 844 (Chełm – Hrubieszów)	Borek (skrzyżowanie na Wojsławice)		2	
		Kamień		2	
14.	Droga krajowa nr 17	Zamość ul. Aleje Jana Pawła II		Delegatura Zamość	1
		Zamość ul. Legionów			1
		Zamość ul. Lubelska	1		
		Tomaszów Lub. ul. Zamojska	1		
		Tomaszów Lub. ul. Lwowska	1		
15.	Droga krajowa nr 74	Hrubieszów ul. Zamojska	1		
		Hrubieszów ul. Piłsudskiego	1		
		Szczebrzeszyn ul. Zamojska	1		
OGÓLEM				55	

Zadanie: **Badanie i ocena jakości gleb na terenach wybranych ogródków działkowych**

Badania gleb na terenach ogródków działkowych prowadzone będą **1 raz w roku**. Próby pobrane zostaną w każdym p.p.k. na głębokości: 0-30 cm i 30-60 cm.

Zakres oznaczeń: pH, ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel, chrom ogólny, indeks fenolowy, chlorki.

Rejon badań	Wykonawca badań	Ilość p.p.k.
Ogródki działkowe przy Al. 1000-lecia	Delegatura Biała Podlaska	8
Ogródki działkowe w Styrzyńcu		8
OGÓLEM		16

V. **PODSYSTEM MONITORINGU HAŁASU**

Zadanie: **Pomiary hałasu w środowisku oraz ocena klimatu akustycznego**

W 2006 r. zadanie to obejmie pomiary równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia i nocy ze źródeł przemysłowych (według programu kontroli) oraz komunikacyjnych,

równoważnego poziomu tła akustycznego A, warunków meteorologicznych oraz ocenę stanu klimatu akustycznego i obserwację zmian.

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu hałasu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem.

Podstawę prawną dla prowadzenia badań i ocen stanu klimatu akustycznego stanowią:

- ustawa Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- rozporządzenie MŚ z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178, poz. 1841) – *do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 113 ustawy Prawo ochrony środowiska,*
- rozporządzenie MŚ z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. Nr 8, poz. 81) – *do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 118 ustawy Prawo ochrony środowiska;*
- rozporządzenie MŚ z dnia 1 października 2002 r. w sprawie zakresu i form udostępniania informacji (Dz. U. Nr 176, poz. 1453),
- rozporządzenie MŚ w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących rejestru zawierającego informacje o stanie akustycznym środowiska, na podstawie pomiarów, badań i analiz wykonywanych w ramach państwowego monitoringu (delegacja z art.120 a) – projekt.

Wyniki badań gromadzone są w komputerowej wojewódzkiej bazie "Ochrona przed hałasem" (OPH).

Po zebraniu rocznej serii pomiarowej wyniki przekazane będą (w terminie do 31 stycznia następnego roku) do centralnej bazy (OPH) Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, który jednocześnie sprawuje merytoryczny nadzór nad podsystemem monitoringu hałasu.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska podstawowym poziomem oceny klimatu akustycznego jest powiat. Starosta dokonuje ocen w formie map akustycznych opracowywanych i aktualizowanych w cyklach 5 letnich, które przekazuje do WIOŚ wraz z wynikami pomiarów własnych.

Pierwszy termin mija 30 czerwca 2007 r. dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy, dla której starosta ma obowiązek sporządzić mapę akustyczną (art. 14 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm). Na terenie województwa lubelskiego aglomerację taką stanowi miasto Lublin.

Zadanie przewidziane do realizacji przez WIOŚ Lublin w 2006 r. jest kontynuacją badań prowadzonych w latach wcześniejszych. Badania obejmować będą tereny chronione (w sensie akustycznym) położone przy drogach krajowych o charakterze tranzytowym, przy drogach wojewódzkich, liniach kolejowych oraz tereny miejskie o największym natężeniu ruchu komunikacyjnego.

Na terenie aglomeracji lubelskiej wytypowano punkty zlokalizowane przy drogach krajowych, gdzie odnotowano najwyższe poziomy hałasu.

Monitoringiem hałasu objęto również tereny, dla których w obowiązujących przepisach prawnych określono ostrzejsze wymagania normowe tj. miejscowości o charakterze uzdrowiskowym oraz wypoczynkowo-rekreacyjnym.

Przy wyborze terenów objętych pomiarami jak również punktów pomiarowych uwzględniono kryterium identyfikacji terenów zagrożonych hałasem tj. takich terenów, dla których wymagane jest podjęcie przedsięwzięć ochronnych w pierwszej kolejności.

Wyniki badań zostaną wykorzystane do sporządzania różnego rodzaju ocen i informacji o stanie klimatu akustycznego na badanym obszarze.

Sporządzane oceny i informacje będą przekazywane na Kolegium Wojewody, na posiedzenie Sejmiku Wojewódzkiego, na sesje samorządów powiatowych, w cyklach kwartalnych bądź półrocznych do starostw. Ponadto zestawienia danych pomiarowych będą umieszczane na stronie internetowej. Dane dotyczące klimatu akustycznego województwa, będące w posiadaniu WIOŚ, zostaną udostępnione również na wniosek zainteresowanym osobom i instytucjom.

Zakres badań w 2006 r.

Lp.	Rodzaj prowadzonych pomiarów	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wykonawca
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga krajowa nr 2			
1.	Terespol ul. Łąkowa 1		Delegatura Biała Podlaska
2.	Wólka Dobrzyńska 109		
3..	Sławacinek 21		
4.	Tłuściec (przy szkole)		
Droga krajowa nr 68 (Kukuryki – Wólka Dobrzyńska)			
5.	Dobryń Duży 21		
Pomiary hałasu komunikacyjnego -Droga krajowa nr 12 (Piaski – Chełm – Dorohusk)			
6.	Piaski ul. Chełmska 2 ^R		WIOŚ Lublin
7.	Marynin (do ustalenia w terenie)		Delegatura Chełm
8.	Brzeźno (do ustalenia w terenie)		
9.	Okopy Nowe nr 61 (szkoła) ^R		
10.	Berdyszcze (przejsie graniczne) ^R		
Pomiary hałasu komunikacyjnego -Droga krajowa nr 17/12			
11.	Kurów ul. Lubelska 29 ^R		WIOŚ Lublin
12.	Lublin Al. Witosa 20 ^R		
13.	Lublin Al. Warszawska 101 ^R		
14.	Krępiec, ul. Piasecka 60		
15.	Piaski ul. Lubelska 105 ^R		
16.	Piaski ul. Zamojska 9 ^R		
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga krajowa nr 17			
17.	Ryki ul. Lubelska 9 ^R		Delegatura Chełm
18.			
19.			
20.	Fajstławice 109a (przy kościele)		Delegatura Zamość
21.	Orłów Drewniany (do ustalenia w terenie)		
22.	Izbiça, ul. Lubelska 118		
23.	Sitaniec ^R nr 172		
24.	Zamość ul. Lubelska ^R nr 46a		Delegatura Zamość
25.	Zamość ul. Lwowska ^R nr 66		
26.	Tomaszów Lub. ul. Zamojska ^R nr 28		
27.	Tomaszów Lub. ul. Lwowska ^R nr 120A		
28.	Hrebenne (rejon przejścia granicznego) ^R ul. Lwowska 158		
29.	Zamość ul. Aleje Jana Pawła II nr 32	w związku z nowo oddaną obwodnicą dla m. Zamościa	
30.	Zamość ul. Legionów nr 85B		
31.	Zamość Al. Wojska Polskiego ^R nr 19		
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga krajowa nr 19/74			
32.	Janów Lub. ul. Lubelska 42 ^R		WIOŚ Lublin
33.	Kraśnik ul. Janowska 99 ^R		
Pomiary hałasu komunikacyjnego -Droga krajowa nr 19			
34.	Kraśnik ul. Lubelska 84 ^R		
35.	Konopnica 145 ^R		

36.	Lublin Al. Spółdzielczości Pracy 55 ^R	Delegatura Biała Podlaska
37.	Lubartów ul. Lubelska 78 ^R	
38.	Lubartów ul. Kleeberga 11 ^R	
39.	Firlej, ul. Lubelska (wjazd od Lublina) ^R	
40.		
41.	Kąkolewnica (przy BS) ^R	
42.		
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga krajowa nr 63 Sławatycze - Siedlce		
43.	Łuków ul. Siedlecka 7	
44.	Radzyń Podlaski ul. Wisznicka 29	
45.	Wisznice ul. Zawadzkiego 5	
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga krajowa nr 76 Wilga – Łuków		
46.	Łuków ul. Warszawska 51	
47.	Stoczek Łukowski ul. Piłsudskiego 26	
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga woj. nr 812 Biała Podlaska - Włodawa		
48.	Wisznice ul. Kościelna 3	
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga wojewódzka nr 815		
49.	punkt na wys. m. Niedźwiada ^R	WIOŚ Lublin
50.	Parczew ul. Lubartowska 2	Delegatura Biała Podlaska
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga wojewódzka nr 819		
51.	Parczew ul. Kościelna 124	
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga wojewódzka nr 83 (Krasnystaw – Chełm – Włodawa)		
52.	Krupe (do ustalenia w terenie)	Delegatura Chełm
53.	Rudka k/Chełma (do ustalenia w terenie)	
54.	Horodyszcze (do ustalenia w terenie)	
55.	Sawin (do ustalenia w terenie)	
Pomiary hałasu komunikacyjnego - Droga wojewódzka nr 844 (Chełm – Hrubieszów)		
56.	Borek (przed skrzyżowaniem na Wojsławice)	
57.	Kamień (do ustalenia w terenie)	
Pomiary hałasu komunikacyjnego – Droga krajowa nr 74 prowadząca ruch komunikacyjny		
58.	Hrubieszów ul. Piłsudskiego ^R nr 13	Delegatura Zamość
59.	Hrubieszów ul. Zamojska ^R nr 68	
60.	Szczebrzeszyn ul. Zamojska nr 45	
Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie miejscowości rekreacyjno-wypoczynkowych		
61.	Kazimierz Dolny ul. Tyszkiewicza 22 ^R	WIOŚ Lublin
62.	Kazimierz Dolny ul. Nadrzeczna 4 ^R	
63.	Kazimierz Dolny ul. Puławska 122	
64.	Kazimierz Dolny ul. Lubelska 45	
65.	Kazimierz Dolny ul. Czerniawy 53	
66.	Kazimierz Dolny ul. Góry 7	
67.	Białka k/Parczewa nr 46	Delegatura Biała Podlaska
68.	Zajazd „Zimna Woda” nr 91B	
69.	Kodeń ul. Terespolska 10	
70.	Gnojno – Park Krajobrazowy (stacja harcerska)	Delegatura Chełm
71.	Okuninka n. J. Białym, ośrodek wczasowy „Rusałka” ^R	
72.	Okuninka n. J. Białym, ośrodek wczasowy cementowni ^R	
73.	Okuninka n. J. Białym, pawilon PSS (centrum) ^R	
74.	Okuninka n. J. Białym, pawilon PSS (przy kościele) ^R	
75.	Okuninka n. J. Białym, droga do Tarasiuk IX 135 ^R	
76.	Okuninka n. J. Białym, wylot w kierunku Włodawy (szkoła) ^R	
77.	Okuninka n. J. Białym, wylot w kierunku Chełma („Bartnik”) ^R	
78.	Kaniwola 64 n. J. Piaseczno (przy barze)	
79.	Piaseczno n. J. Piaseczno (przy domkach letniskowych)	
80.	Zwierzyniec ul. Zamojska ^R nr 17	Delegatura Zamość
81.	Zwierzyniec ul. Biłgorajska ^R nr 16	
Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie miejscowości uzdrowiskowych		
82.	Nałęczów ul. Poniatowskiego 8 ^R	WIOŚ Lublin

83.	Nałęczów ul. 1 Maja 5	Delegatura Zamość
84.	Nałęczów ul. Kolejowa 5	
85.	Nałęczów ul. Armatnia Góra 14	
86.	Nałęczów ul. Bochothnica 86	
87.	Nałęczów ul. Charza 92	
88.	Nałęczów ul. Graniczna 22	
89.	Nałęczów ul. Lipowa 29	
90.	Krasnobród ul. 3-go Maja ^R nr 33	
91.	Krasnobród ul. Sanatoryjna nr 6	
92.	Krasnobród ul. Kościuszki nr 16	
Monitoring hałasu komunikacyjnego miast		
Biała Podlaska		Delegatura Biała Podlaska
93.	ul. Sidorska 145	
94.	ul. Sidorska 50A	
95.	ul. Sidorska 39-43	
96.	ul. Sidorska 3	
97.	Al. 1000-lecia (posesja przy ul. Kościuszki 5)	
98.	Al. 1000-lecia 26	
99.	Al. 1000-lecia (obok kina Merkury)	
100.	Al. Jana Pawła II (między ul. Francuską a ul. Brzeską)	
101.	Al. Jana Pawła II (między ul. Brzeską a ul. Narutowicza)	
102.	Al. Jana Pawła II (przy ul. Słonecznej 1)	
103.	ul. Orzechowa 30	
104.	ul. Łomaska 41	
105.	ul. Witoroska 66	
106.	ul. Warszawska 120	
107.	ul. Warszawska 50	
108.	ul. Warszawska 11	
109.	ul. Zamkowa (między ul. Witoroską a ul. Narutowicza)	
110.	ul. Zamkowa (przy LO)	
111.	ul. Zamkowa 5	
112.	ul. Terebelska 76 (przy szpitalu)	
113.	Obwodnica drogi krajowej nr 2 (w pobliżu ul. Anny Jagiellonki)	
114.	Obwodnica drogi krajowej nr 2 (w pobliżu ul. Nocznickiego)	
115.	ul. Grunwaldzka (posesja przy ul. Terebelskiej 48)	
116.	ul. Lubelska 30	
117.	ul. Artyleryjska 7	
118.	ul. Narutowicza 48	
119.	ul. Janowska 78	
120.	ul. Nowa (koło przedszkola)	
121.	ul. Francuska 9	
122.	ul. Brzeska 49	
123.	ul. Brzeska 121	
Międzyrzec Podlaski		
124.	Międzyrzec Podlaski ul. 3 Maja 45	
125.	Międzyrzec Podlaski ul. Lubelska 100	
126.	Międzyrzec Podlaski ul. Brzeska 93c	
Łuków		
127.	Łuków ul. Warszawska 2	
128.	Łuków ul. Wyszynskiego 22	
129.	Łuków ul. Międzyrzeczka 22	
Radzyń Podlaski		
130.	Radzyń Podlaski ul. Warszawska 57	
131.	Radzyń Podlaski ul. Międzyrzeczka 18	
132.	Radzyń Podlaski ul. Wisznicka 105	
Parczew		
133.	Parczew Al. Jana Pawła II 30	
134.	Parczew ul. 11 Listopada 64	
Stoczek Łukowski		
135.	Stoczek Łukowski ul. Wyzwolenia 17	
136.	Stoczek Łukowski ul. Piłsudskiego 17	
Terespol		
137.	Terespol ul. Wojska Polskiego 58	

138	Terespol ul. Wojska Polskiego 203	
139		
Chelm		
140	Al. I AWP 8 (ZUS)	
141	Al. Armii Krajowej (Hotel Kamena)	
142	Al. Armii Krajowej 19	
143	ul. Hrubieszowska (obok salonu Opla)	
144	ul. Hrubieszowska 59	
145	ul. Jagiellońska 29 (ZSZ nr 4)	
146	ul. Kochanowskiego 83 (wylot w kierunku Włodawy)	
147	ul. Lubelska 64 (Urząd Miasta)	
148	ul. Lubelska 164	
149	ul. Lwowska 59 (ChSM)	
150	ul. Lwowska 72	
151	ul. 3 Maja (na wysokości bloków mieszkalnych przy ul. Wolności 29)	
152	ul. Podgórze 37 (wylot w kierunku Lublina)	
153	ul. Rampa Brzeska 8 („Meblotap”) ^R	
154	ul. Rejowiecka (Szkoła Nr 3) ^R	
155	ul. Rejowiecka 125 (K.T.S.)	
156	ul. Szpitalna 19a (II LO)	
157	ul. Wojsławicka (Szkoła Społeczna)	
158	ul. Wschodnia 17 (wylot w kierunku Dorohuska)	
159	ul. Zawadówka 46 (wylot w kierunku Krasnegostawu)	
Krasnystaw		
160	Pl. 3 Maja 29 (Urząd Miasta)	
161	ul. Lwowska 20	
162	ul. Lwowska 149 ^R	
163	ul. Okrzei 24	
164	ul. Okrzei 35	
165	ul. Rejowiecka 15a	
166	ul. Rejowiecka 26F ^R	
167	ul. Sokołowskiego 3, obwodnica (przy wyjeździe w kierunku Zamościa) ^R	
168	ul. Sokołowskiego, obwodnica (przy wyjeździe w kierunku Lublina)	
169	ul. Sobieskiego 8	
170	ul. Witosa 1	
171	ul. Witosa 53	
Włodawa		
172	Al. Piłsudskiego 41 (Urząd Miasta)	
173	Al. Piłsudskiego 64 (wylot w kierunku Terespolu)	
174	ul. Chełmska 21 (wylot w kierunku Chelma)	
175	ul. Lubelska 51	
176	ul. Rynek 24 (centrum)	
177	ul. Żołnierzy o Wolność i Niepodległość 29 (wylot w kierunku Białej Podlaskiej)	
Rejowiec Fabryczny		
178	Ul. Lubelska 16 (Urząd Miasta)	
179	ul. Chełmska 21 (wylot w kierunku Chelma)	
180	ul. Chełmska 116 (wylot w kierunku Krasnegostawu)	
181	ul. Lubelska 48 (wylot w kierunku Pawłowa)	
182	Skrzyżowanie ulic: Orzechowa – Cementowa	
Lubartów		
183	ul. Słowackiego 38	
184	ul. Łucka 136	
185	ul. Wojska Polskiego 4	
Puławy		
186	ul. Lubelska 27 ^R	
187	ul. Kazimierska 12 ^R	
188	ul. Piaskowa 5	
189	Ul. Włostowicka 280	
190	ul. Piłsudskiego 18	
191	ul. Kazimierska 12	
192	ul. Wróblewskiego 20	
193	ul. Słowackiego 17	
194	ul. Lubelska 27	

Delegatura
Chelm

WIOŚ Lublin

Kraśnik		Delegatura Zamość
195	ul. Janowska 101	
196	ul. Lubelska 48	
Bilgoraj		
197	ul. Zamojska nr 25	
198	ul. Lubelska nr 46a	
199	ul. Kościuszki ^R 131	
200	ul. Krzeszowska ^R nr 53	
Zamość		
201	ul. Dzieci Zamojszczyzny nr 1	
202	ul. Dzieci Zamojszczyzny nr 7	
203	ul. Śląska nr 41	
204	ul. Szczebrzeska nr 4	
205	ul. Szczebrzeska nr 62	
206	ul. Szczebrzeska nr 100	
207	ul. Królowej Jadwigi nr 9	
208	ul. Akademicka nr 4	
209	ul. Łukasińskiego nr 11	
210	ul. Orłat Lwowskich (do ustalenia)	
211	ul. Żdanowska nr 11	
212	ul. Lipska nr 33	
Pomiary hałasu kolejowego -Roztoczański Park Narodowy		
213	Biały Słup (PKP i LHS) ^R	

^R – punkty pomiarowe przewidziane do badań cyklicznych (zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami)

VI. PODSYSTEM MONITORINGU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Zadanie: Ocena poziomu PEM występujących na terenach zurbanizowanych

Podstawę prawną dla prowadzenia badań i ocen poziomu PEM stanowią:

- ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- rozporządzenie MŚ z 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883),
- rozporządzenie MŚ z dnia 1.10.2002 r. w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku (Dz. U. Nr 176, poz. 1453),

Ustawa - Prawo ochrony środowiska definiuje pola elektromagnetyczne (PEM) jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Celem ochrony przed PEM jest osiągnięcie i utrzymanie natężenia pól elektromagnetycznych co najmniej na poziomie dopuszczalnym. Wiąże się z tym konieczność dokonywania ocen poziomów PEM w środowisku, co jest zadaniem WIOŚ. Na ich podstawie będą identyfikowane tereny, na których stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych.

W ramach PMŚ okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykonuje się dla dwóch rodzajów terenu: terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności.

W programie na 2006 r. dla województwa lubelskiego ustalono punkty pomiarowe biorąc pod uwagę lokalizację źródeł emisji PEM oraz natężenie ich oddziaływania na tereny o wysokiej gęstości zaludnienia.

Wyniki badań zostaną udostępnione w formie wojewódzkiego raportu o stanie środowiska wydawanego przez WIOŚ Lublin. Sporządzane oceny i informacje będą przekazywane organom administracji rządowej i samorządowej. Ponadto zestawienia danych pomiarowych będą umieszczane na stronie internetowej. Uzyskane wyniki pomiarów i badań będą udostępniane na wniosek zainteresowanym osobom i instytucjom.

Program pomiarowy przedstawia się następująco:

L.p.	Rodzaj obiektu	Lokalizacja	Teren działania
1.	Linia elektroenergetyczna 400V Lublin - Kozienice	Ciecierzyn	WIOŚ Lublin
2.	Linia elektroenergetyczna 220kV Lublin - Kraśnik	Konopnica	
3.	Linia elektroenergetyczna 220kV Lublin – Stalowa Wola	Osmolice	
4.	Linia elektroenergetyczna 220kV Lublin - Zamość	Abramowice	
5.	Linia elektroenergetyczna 110kV	Kazimierz Dolny	
6.	Linia elektroenergetyczna 110kV	Nałęczów	
7.	Radiowo-Telewizyjne Centrum Nadawcze	Lublin ul. Raabego	
8.	Stacja Bazowa P T C Nr 27 029	Lublin ul. Jana Pawła II 11	
9.	Stacja Bazowa P T C Nr BT-12 012	Lublin ul. Dobrzańskiego 35	
10.	Stacja Bazowa P T C Nr 27 213 D	Świdnik ul. Żwirki i Wigury 1	
11.	Stacja telekomunikacyjna	Biała Podl. ul. Warszawska 125a	Delegatura Biała Podlaska
12.	Stacja Bazowa PTC Nr 25601a	Radzyń Podlaski, ul.Zabielska	
13.	Stacja Bazowa PTC Nr BT 1 2003	Łuków, ul. Partyzantów działka 119/4	
14.	Wojskowa stacja radarowa	Roskosz	
15.	Stacja przekaźnikowa energii	Wólka Dobryńska	
16.	Stacje elektroenergetyczne 110kV/15kV	Krasnystaw ul. Rejowiecka	Delegatura Chełm
17.		Rejowiec Fabryczny ul. Chełmska	
18.		Włodawa ul. Suchawska	
19.	Stacja Bazowa PTC Nr 26003	Chełm ul. Wiejska 1	
20.	Stacja Bazowa PTC Nr 1321	Krasnystaw ul. Sobieskiego 26	Delegatura Zamość
21.	Stacja elektroenergetyczna 220/110/ 15kV ZAMOŚĆ	Zamość ul. Hrubieszowska 143	
22.	Stacja elektroenergetyczna 110/15kV MAJDAN	Zamość ul. Powiatowa 58	
23.	Stacja Bazowa PTK Nr F-5655 TERESZPOL	Panasówka gmina Tereszpól	
24.	Stacja Bazowa PTC Nr 26568 PANASÓWKA		
25.	Stacja Bazowa PTK Nr F-5658 ZAMOŚĆ WSCHÓD	Zamość ul. Aleje Jana Pawła II nr 10	
26.	Stacja Bazowa PTC Nr 26561 SZCZEBRZESZYN	Szczebrzeszyn ul. Słodka 3	

VII. PODSYSTEM ODPADY

Pozyskiwanie danych niezbędnych do oceny gospodarki odpadami prowadzone jest na podstawie ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001 r. Nr 62 poz.627 z późn. zm.)

oraz na podstawie ustawy o odpadach (Dz.U. z 2001 r. Nr 62, poz.628 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy, dotyczącymi ewidencji odpadów.

W ramach podsystemu realizowane będą dwa zadania:

- ocena gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- ocena gospodarki odpadami.

Zadanie: Ocena gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Zadanie to realizowane będzie w celu dostarczenia informacji o wytwarzaniu, wykorzystaniu i unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych na terenie woj. lubelskiego wraz z analizą trendów oraz ich przyczyn.

Dane do podsystemu monitoringu odpadów niebezpiecznych pozyskiwane będą przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie dobrowolnych ankiet wypełnianych corocznie przez wytwórców odpadów.

Uzyskane dane będą gromadzone w bazie SIGOP-W, a następnie przekazywane za pośrednictwem GIOŚ do Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego - Centrum Gospodarki Odpadami, gdzie przeprowadzona zostanie ich weryfikacja oraz połączenie w krajową bazę SIGOP-K.

System monitoringu odpadów niebezpiecznych będzie funkcjonował jedynie do czasu uzyskania wiarygodnych danych z nowego systemu administracyjnego, opartego na bazach danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzonego przez marszałków województwa.

Zadanie: Ocena gospodarki odpadami

Głównym celem zadania jest dostarczenie informacji o stanie gospodarki odpadami w skali województwa, zauważalnych trendach i ich przyczynach. Dane niezbędne do realizacji tego zadania, podobnie jak w przypadku monitoringu odpadów niebezpiecznych, pozyskiwane będą przez Inspektorat z corocznie rozsyłanych ankiet, uzupełnionych o informacje pochodzące z działalności kontrolnej.

W ramach tego zadania będą także pozyskiwane informacje o składowiskach odpadów oraz gromadzone informacje dotyczące monitoringu składowisk, które corocznie przesyłane są wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska przez zarządzających składowiskami w zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).